

Sayno niptinshi atuqqa: —¡Mejor noqata puntata pampamay! —nirqan.

—¡Noqataraq puntataqa! —nirqan conëjuqa.

—¡Noqa puntata yaykushaq! —nirqan atuqqa.

Niptinqa: —Buënu, qam yaykuy, ari —nirqan conëju.

Sayno nir uchkuman atuq yaykup-tinshi conëjuqa atuqta pampaykur-qan. Pampaykuptinshi atuqqa saycho jãmaysaypa wanurqan.

Yachasikuy: Lutalaqa pitapis ama criyishunsu. Saypa trukanqa shumaq tantiyakushun rasunpaypa nimashqansita o lulapã mashqansitapis.

shakaypa shakarraq mikushaq calläju.”

Sayno nirshi fiyupa rabyash conëjuta ashir aywarqan. Sayshi juk patakman jeqarkunanpaqqa conëjuqa karutana elaqaypa elaqar cöriy-karqan. Sayno qeshpiykaqta rikarshi atuqqa nirqan: “Lulaparkamarpis sayno qeshpinkiraq ¿aw? Kananmi ichanqa maychöpis tarishqächo tuluykitapis shakarraq mikushayki.” Sayno nirshi atuqqa conëju qepanpa pachyayla aywarqan.

Sayno qatipaykaqta rikarshi conëjuqa warakaypa warakar pampata uchkur qalaykurqan. Sayshi atuq chaykuptin nirqan: — ¿Imapaqtaq rumita kachariykur

Conëjuwan Atuq

El zorro con el conejo

Quechua de Huamalíes – Dos de Mayo, Huánuco

Asociación Cristiana JAWCA
Pasaje San Mateo, Lote 05, La Esperanza — Amarilis
Huánuco — Perú — 2018

Ilustrador: Jhonel Rosales Córdova

Sayno qeshpiyqashqanchöshi conëjuqa esquinata tumarir jatun-karay rumita tuknaqtukurqan. Sayman atuq rabyash chaptinshi conëjuqa nirqan: —¡Wawqi, wawqi! Aprupösumi qamta rikchashikã kay rumita tuknäsimänaykipaq. Apurã jukla tuknäsimay mana ishkinanpaq. Kay rumi ishkiptinqa juiciu finalmi kanqa. Kay rumi saparaykashqan uchkupa nina yarqamurmi kay pasata rupaykar ushanqapaq. Sayno kap-tinqa lapansimi rupaykar ushakëshunpaq.

Sayno niptinshi atuqqa: —¿Rasun-paku sayno kanqa? —nirqan.

Sayshi conëjuqa: —¡Rasunpaypami sayno kanqa ari, wawqi! Jukla

Unayshi juk atug uyshata suwakurir pacha junta mikurqan. Nirkurnashi jacha chakinman aywaykur punuykarqan. Saycho punuykuptinshi conëjuqa zanaoriawan umancho samqaykurqan. Sayno samqaykuptinshi atuqqa mansakash rikchakarkamurqan. Sharkukurkurshi maysaypapis rikachakurqan “¿Pitã samqaykamash, calläju?” nir. Sayno rikachakuykashqanchöshi conëju qeshpiykaqta rikaskirqan. Sayshi conëju qepanta aywarqan: “Kananmi ichanqa taripashqächo mikushaq, calläju” nishpan.

tuknaräsimag kay rumi mana ishkimunanpaq. Mana tuknäsimap-tikiqa vincimanqami.

Niptinshi atuqqa criyishpan say jatunkaray rumita tuknaräsirqan. May höra tuknaraykäyashqanchöshi conëjuqa atuqta nirqan: —Wawqi, mejor aywã aparamushaq pëcuta y barritata. Nirkurnami rumikunata oqtirkur kay jatun rumita shumaq cuñashunpaq.

Sayno niptinshi atuqqa: —Jukla ayway, ari —nirqan. —¿Ichanqa rasla kutimunki! ¿Cuidã tãkamunkimantaq!

—Raslachir kutiramushaq — nishpan aywarqan.

shamushkanki, wawqi? Kanan juiciu finalnami qalaykush. Maysaypapis kananqa nina rupaykar ushanqami. Sayno karqa noqansitapis kanan ruparmi ushamëshunpaq. Kay pampata jukla uchküsimay sayman pakakunansipaq.

Sayno niptinshi atuqqa: —¿Rasunpaku sayno kanqa? —nirqan.

Sayshi conëjuqa: —Aw, rasunpaypami wawqi, jukla uchküsimay. Nina yarqamushnami intëru mundupa rupamänansipaq —nirqan.

Sayno niptinshi atuqqa jukla uchküsir qalaykurqan. Rurita uchkurir-nashi conëju nirqan: —Kananqa noqata puntata pampaykamay.

Sayno nir aywaykarpis conëjuqa manashi kutirqannasu. Sayshi atuqqa tuknaraykashqanchö pasaypa utikar ichiklata makinta japshirkasirqan “mä, ¿rasunpaku ishkimunqa?” nishpan. Sayno japshirkasiptinpis rumiqa kashlanchöshi mana kuyukuypa kakurqan. Sayshi tuknaraykashqanpita kachariykurqan. Sayno kachariykuptinpis manashi rumiqa kuyukurqansu.

Sayno rumi mana ishkiptinshi atuqqa nirqan: “¿Engañaykamash imashchi calläju! ¿Kayno engañamashqanpita kananqa manami gustunwanqa kachaykushaqchu calläju! Maychöpis tarishqäyaqmi qatipäshaq. Saychömi tuluntapis